

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **M. M.**, zastoupen Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 4. 2019, č. j. 6 A 43/2015 - 36,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 18. 11. 2013, č. j. OAM-29858-48/DP-2011, zamítlo Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále též „správní orgán I. stupně“) žádost žalobce o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území dle § 42a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro rozhodné období (dále též „zákon o pobytu cizinců“). Důvodem pro neudělení povolení k dlouhodobému pobytu bylo nesplnění podmínky trestní zachovalosti žalobce [§ 174 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců].

[2] Žalovaná rozhodnutím ze dne 21. 1. 2015, č. j. MV 160887-7/SO-2013, zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně a toto rozhodnutí potvrdila.

II.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), který je v záhlaví uvedeným rozsudkem zrušil pro vady řízení dle § 78 odst. 1

zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“) a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Městský soud nepřisvědčil námitce žalobce, že by se na něj mělo vzhledem k amnestii prezidenta republiky ze dne 1. 1. 2013 hledět, jako by nebyl odsouzen. Shledal však důvodnou jeho námitku, že žalovaná důkladně neposoudila dopad napadeného rozhodnutí do rodinného a soukromého života. Žalovaná učinila správný závěr, že trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky, jehož se žalobce dopustil, je nebezpečný a je v rozporu s veřejným zájmem. Účelem zákona o pobytu cizinců však není pouze nastavit takový režim vstupu a pobytu cizinců, který je v souladu se zájmy České republiky (dále též „ČR“), ale též to, aby tento režim respektoval lidská práva dotčených cizinců. Proto se měla žalovaná podrobně vypořádat s tím, že žalobce žije v České republice se svou manželkou a nezletilou dcerou, kterým bylo uděleno povolení k trvalému pobytu. Žádost o pobytový status žalobce byla navázána na pobytový status obou členek rodiny. V takové situaci je nezbytné zjistit skutkové okolnosti rodinného soužití a posoudit dopad rozhodnutí do rodinného a soukromého života celé této skupiny osob, jak plyne z čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech a základních svobodách (dále též „EÚLP“) a z čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Posouzení dopadu rozhodnutí do rodinného a soukromého života členů rodiny žalobce se však správní orgány vůbec nevěnovaly. Nemohly tak náležitě zhodnotit, zda jsou tyto dopady přiměřené veřejnému zájmu, aby povolení k pobytu byla vydávána pouze osobám, které splňují zákonné požadavky (podmínku trestní zachovalosti).

III.

[4] Žalovaná (dále též „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Namítla, že správní orgán I. stupně se dostatečně vypořádal s dopady svého rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Nevydáním povolení k dlouhodobému pobytu nedochází k porušení EÚLP, neboť cizinci není znemožněno do budoucna pobývat na území ČR. Nadto EÚLP připouští zásah do práva na respektování rodinného života z důvodů státem chráněných zájmů a i Úmluva o právech dítěte předpokládá možnost oddělení dítěte od jednoho nebo obou rodičů. K tomu odkázala na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, a ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 - 47.

[5] Připustila, že napadené rozhodnutí může mít dopad do soukromého a rodinného života žalobce, tento je však přiměřený s ohledem na důvod zamítnutí žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu. Jestliže žalobce páchal úmyslnou trestnou činnost, musel si být vědom, že důsledky jeho jednání ohrožují realizaci soukromého a rodinného života na území ČR, jak potvrzuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 Azs 147/2016 - 30. Stěžovatelka má za to, že v daném případě veřejný zájem na dodržování zákonů České republiky zdaleka převyšuje zájem žalobce na získání dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití rodiny. Spáchání trestného činu totiž představuje závažné narušení veřejného pořádku. To, že je napadené rozhodnutí s ohledem na spáchání úmyslného trestného činu přiměřené, potvrzují i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2013, č. j. 1 As 85/2013 - 51, a ze dne 27. 3. 2015, č. j. 7 Azs 285/2014 - 39.

[6] Nadto nemůže zamítnutím žádosti dojít k faktickému zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, jelikož tento nikdy nezískal pobytové oprávnění na území ČR. Ve smyslu usnesení Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11, totiž nedojde k negativní změně jeho stavu. Ten nezískáním pobytového oprávnění zůstane stejný jako před podáním předmětné žádosti. Stěžovatelka doplnila, že zamítnutím žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebude žalobci znemožněno své rodinné vztahy uchovat. Má možnost realizovat rodinný a soukromý život v místě, kde jim bude pobyt povolen, popř. ve své vlasti.

pokračování

[7] Judikaturu, na niž odkázal městský soud, stěžovatelka považuje za nepřiléhavou. Jednalo se o případ správního vyhoštění cizince s vážně nemocným synem a o neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, jelikož cizinka nepředložila úhrnný měsíční příjem. Okolnosti žalobcova případu jsou odlišné.

[8] Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[9] Žalobce se ke kasační stížnosti ve stanovené lhůtě nevyjádřil.

V.

[10] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Ze správního spisu vyplývá, že žalobce přicestoval do České republiky v roce 2005 na pozvání fyzické osoby, a to na základě víza s délkou pobytu na 30 dnů. Po uplynutí této doby nevycestoval z území České republiky a další pobyt nelegalizovat až do roku 2008, kdy v průběhu řízení o správním vyhoštění požádal o mezinárodní ochranu v České republice. Jeho žádost byla zamítnuta, kasační stížnost odmítl Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost usnesením ze dne 29. 4. 2010, č. j. 7 Azs 10/2010 - 51. Dne 22. 9. 2010 žalobce podal na Velvyslanectví České republiky v Ulaanbaataru žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území dle § 42a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Uvedl, že na území České republiky pobývá jeho manželka a nezletilá dcera (obě na základě povolení k trvalému pobytu).

[13] Dle § 46 odst. 3 zákona o pobytu cizinců *[p]ro povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny nebo za účelem vědeckého výzkumu platí obdobně § 55 odst. 1, § 56 odst. 1 písm. a) až c), e), g) a b), § 56 odst. 2 písm. a) a § 62 odst. 1.*

[14] Dle § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců *[d]louhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže nesplňuje podmínku trestní záchovalosti (§ 174), za podmínky, že důsledky neudělení dlouhodobého víza budou přiměřené důvodu pro neudělení dlouhodobého víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přiblíží zejména k dopadům tohoto neudělení do soukromého a rodinného života cizince.*

[15] Dle § 174 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců *[z]a trestně záchovalého se pro účely tohoto zákona považuje cizinec, který nemá ve výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl pravomocně odsouzen za spáchání trestného činu.*

[16] Dle zjištění správního orgánu I. stupně vydal Obvodní soud pro Prahu 2 v řízení vedeném pod sp. zn. 1 T 215/2012 dne 31. 8. 2012 trestní příkaz, jímž byl žalobce odsouzen pro úmyslný trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky k trestu odnětí svobody v trvání pěti měsíců, jehož výkon se podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání dvou let. Dále byl žalobci uložen trest zákazu řízení motorových vozidel v trvání tří let. Uvedeného se dopustil tím, že dne

29. 8. 2012 řídil osobní motorové vozidlo v době, kdy jeho krev obsahovala nejméně 2,72 g/kg alkoholu, ač věděl, že po požití alkoholických nápojů je natolik pod jejich vlivem, že není schopen osobní motorové vozidlo řádně ovládat. Na základě tohoto zjištění správní orgány konstatovaly, že žalobce nesplňuje podmínku trestní zachovalosti ve smyslu § 174 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, což je důvodem pro neudělení povolení k dlouhodobému pobytu dle § 46 odst. 3 ve spojení s § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

[17] K tomu, zda jsou důsledky rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobce přiměřené z hlediska zásahu do rodinného a soukromého života žalobce se správní orgán I. stupně vyjádřil na str. 4 rozhodnutí. Uvedl, že rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobce bude zásahem do jeho rodinného života, neboť má na území České republiky manželku a dceru s povoleným trvalým pobytem. Dále konstatoval, že cizinec je povinen se na území ČR chovat v souladu s právními předpisy a není ve veřejném zájmu, aby bylo povolení k dlouhodobému pobytu uděleno cizinci, který byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu (přechinu), navíc způsobem, který se stále více rozmáhá a má za následek množství dopravních nehod se všemi jejich negativními dopady. Je tak zřejmá převaha veřejného zájmu většinové společnosti spočívajícího v dodržování zákonů České republiky nad zájmem žalobce dlouhodobě porušujícího zákony. Žalobce porušil trestní zákon vědomě a úmyslně, a musí nést důsledky svého protiprávního jednání, včetně nepovolení dlouhodobého pobytu. Toho, že tímto jednáním ohrozí svůj rodinný a soukromý život, si měl být vědom předtím, než porušil zákon. Stěžovatelka shledala, že toto hodnocení správního orgánu I. stupně je adekvátní.

[18] Městský soud zrušil rozhodnutí stěžovatelky proto, že správní orgány důsledně neposoudily dopad rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu do rodinného a soukromého života žalobce a jeho rodinných příslušníků. Nezjistovaly např., nakolik jsou na žalobci další rodinní příslušníci závislí, či nakolik by pro ně bylo komplikované odcestovat se žalobcem zpět do Mongolska nebo naopak zůstat v ČR bez něj. Teprve na základě komplexního posouzení dopadů rozhodnutí do života rodiny žalobce by však bylo možné učinit závěr, zda jsou tyto dopady přiměřené chráněnému veřejnému zájmu. Jinými slovy, městský soud stěžovatelce nevytkl, že by rozhodnutí o neudělení povolení k dlouhodobému pobytu bylo z hlediska dopadů do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny nepřiměřené, ale vytkl jí, že tento závěr byl učiněn na základě nedostatečného posouzení intenzity zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. Většina kasačních námitek stěžovatelky se proto míjí s podstatou rozhodovacích důvodů městského soudu. Stěžovatelka se totiž zaměřila primárně na obhajobu svého závěru o přiměřenosti rozhodnutí o neudělení povolení k dlouhodobému, aniž by však reagovala na výtku městského soudu, že ve věci nebyly nijak zjišťovány a hodnoceny konkrétní okolnosti na straně žalobce a jeho rodiny.

[19] Pravidla pro posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stanoví § 174a zákona o pobytu cizinců, dle něhož *[p]ři posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jebož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.*

[20] Přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již opakovaně zabýval (srov. např. rozsudky ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012 - 39; ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 6/2012 - 29; ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2011 - 60, či ze dne 18. 4. 2008, č. j. 2 As 19/2008 - 75). V této oblasti existuje i bohatá judikatura Evropského soudu pro lidská práva, která stanoví řadu kritérií pro posuzování souladu zásahů do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 EÚLP v cizineckých věcech (z novější judikatury Evropského

pokračování

soudu pro lidská práva srovnaj např. *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, rozsudek, 31. 1. 2006, č. 50435/99; *Nunez proti Norsku*, rozsudek, 28. 6. 2011, č. 55597/09; *Konstantinov proti Nizozemsku*, rozsudek, 26. 4. 2007, č. 16351/03; či *Üner proti Nizozemsku*, rozsudek velkého senátu, 18. 10. 2006, č. 46410/99, body 57-58; blíže viz Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J. Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, str. 958-959). Podle uvedené judikatury Nejvyššího správního soudu a Evropského soudu pro lidská práva musí být v cizineckých věcech brány v potaz zejména následující faktory: (1) povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizince); (2) délka pobytu cizince v hostitelském státě; (3) doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (4) stěžovatelova rodinná situace (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru); (5) počet nezletilých dětí a jejich věk; (6) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění); (7) rozsah a intenzita vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.); (8) imigrační historie dotčených osob (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); a (9) věk a zdravotní stav dotčeného cizince.

[21] Z výše provedené rekapitulace vyplývá, že správní orgány v posuzované věci především velmi podrobně vymezily, v čem spočívá dotčený veřejný zájem (ochrana společnosti před tím, aby se na území státu zdržovali cizinci, kteří spáchali úmyslný trestný čin, za nějž byli odsouzeni). Co se týče ostatních hledisek, správní orgán I. stupně pouze obecně shrnul, že žalobce má na území ČR manželku a nezletilou dceru, jimž byl povolen trvalý pobyt. Nezpochybnil tedy sice existenci uvedených osobních vazeb žalobce, ale vůbec se nezabýval jejich intenzitou, resp. rozsahem, v jakém by mohl být narušen rodinný život žalobce zamítnutím jeho žádosti. Tento deficit rozhodnutí správního orgánu I. stupně pak stěžovatelka nenapravila. Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí tedy správní orgány *de facto* přihlédly pouze k trestnému činu žalobce, když zohledňovaly závažnost a druh uvedeného protiprávního jednání. Nejobšírněji se správní orgány zabývaly povahou a závažností dotčeného veřejného zájmu a společenskou škodlivostí žalobce. Ostatními kritérii, která je dle § 174a zákona o pobytu cizinců nutno při posuzování přiměřenosti rozhodnutí vážít, tj. vazbami žalobce k území České republiky se správní orgán I. stupně ani stěžovatelka nijak detailně nezabývaly. Uvedené okolnosti s poukazem na trestnou činnost žalobce blíže nezkoumaly a z jejich rozhodnutí není zřejmé, zda je vůbec vzaly v potaz. Není tedy ani zřejmé, zda a případně proč je rozhodnutí o neudělení povolení k dlouhodobému pobytu přiměřené i z hlediska těchto dalších kritérií. Zdejší soud tedy musí dát městskému soudu za pravdu, neboť přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života žalobce dle § 174a zákona o pobytu cizinců byla posouzena zcela nedostatečně. Na tomto místě je rovněž vhodné zdůraznit, že je nutné rozlišovat mezi důvody, pro které nebylo žalobci uděleno povolení k dlouhodobému pobytu (nesplnění podmínky trestní zachovalosti) a kritérii přiměřenosti dopadů tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce; v projednávané věci především šestého z výše uvedených kritérií – rozsahu, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život žalobce narušen (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2017, č. j. 5 Azs 56/2017 - 34 a ze dne 6. 12. 2019, č. j. 5 Azs 55/2019 - 24).

[22] Je pravdou, že v posuzované věci se jednalo o správní řízení ve věci vydání povolení k dlouhodobému pobytu, které bylo zahájeno na základě žádosti samotného žadatele. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu důkazní břemeno v řízení vedeném na základě žádosti leží primárně na žadateli, nikoliv na správním orgánu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2009, č. j. 2 As 17/2009 - 60, ze dne 15. 11. 2017, č. j. 8 Azs 111/2017 - 36, ze dne 7. 2. 2018, č. j. 9 As 330/2016 - 192, ze dne 18. 3. 2015, č. j. 6 As 7/2015 - 26, ze dne 12. 3. 2015,

č. j. 9 Azs 12/2015 - 38, či ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 Azs 234/2017 - 28). Např. v posledně uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že „*břemeno tvrzení a důkazní o vylíčení otázek soukromého života tíží stěžovatele. Pokud ten o své situaci více neuvedl, nelze žalovanému klást k tíži, že hodnotil přiměřenost správního vyhoštění pouze v intencích toho, co mu o stěžovateli bylo známo ze správního řízení.*“ Ze samotné žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu *za účelem společného soužití rodiny* na území, jakož i z dalších podkladů a vyjádření žalobce založených ve správním spisu nicméně nepochybně plyne, že žalobce má rodinu (manželku a dceru), s níž na území ČR žije ve společné domácnosti po dobu několika let. Za situace, kdy tyto poměry ze spisu jednoznačně vyplývají, bylo povinností správních orgánů tomuto hledisku věnovat pozornost a důkladně jej posoudit. Z rozhodnutí musí být zřejmé, že správní orgány vzaly všechny pro případ relevantní faktory v úvahu a musí být rovněž seznatelné, jak je posoudily v rámci konfrontace veřejného zájmu se zájmem soukromým (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2017, č. j. 9 Azs 60/2017 - 37). V tomto ohledu se nyní posuzovaná věc odlišuje od té, kterou se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 554/2018 - 31, kde žadatel žádné konkrétní vazby na území České republiky nekonkretizoval a nedoložil.

[23] Se stěžovatelkou lze souhlasit, že přezkum rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu (či rozhodnutí o neudělení vstupu na území) je v otázce posuzování souladu zásahů do soukromého a rodinného života z povahy věci méně intenzivní než přezkum rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu (či rozhodnutí o správním vyhoštění), neboť v druhém případě jde o daleko závažnější zásah do práv jednotlivce (k tomu srov. blíže rozsudek č. j. 8 As 68/2012 - 39; či stěžovatelkou citovaný nálezn Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11). To však na druhou stranu neznamená, že se toto posouzení omezí na prosté konstatování, že spáchání úmyslného trestného činu (zde ohrožení pod vlivem návykové látky) bez dalšího převažuje nad individuálním zájmem žalobce na respektování jeho soukromého a rodinného života.

[24] Důvod pro neudělení povolení k dlouhodobému pobytu upravený v § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, nelze ztotožňovat s důvodem pro zrušení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů dle § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je totiž speciálním ustanovením, které má přednost před § 37 odst. 2 písm. b) a § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 5 Azs 214/2017 - 37 a ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 - 47). Zatímco v případě § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců zákonodárce jednoznačně vyloučil, aby při naplnění podmínek tohoto ustanovení docházelo k posouzení dopadů do soukromého a rodinného života cizince, v případě § 56 odst. 2 písm. a) téhož zákona zákonodárce naopak jednoznačně vyjádřil svou vůli, aby správní orgán provedl správní uvážení, zda neudělení pobytového oprávnění je přiměřené důvodu pro neudělení pobytového oprávnění. V posuzované věci přitom správní orgány neaplikovaly § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ale postupovaly podle § 56 odst. 2 písm. a) tohoto zákona. Odkaz stěžovatelky na závěry rozsudku č. j. 6 Azs 163/2015 - 47 proto není v otázce posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života relevantní. Uvedený rozsudek se týkal cizince pobývajícího na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání, jemuž nebyla z důvodu spáchání úmyslného trestného činu prodloužena doba platnosti povolení. Šestý senát konstatoval, že na prodloužení doby platnosti povolení dopadá v případě úmyslného trestného činu § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců a neuplatní se § 37 odst. 2 písm. b) ani obdobný § 56 odst. 2 písm. a) téhož zákona. V projednávaném případě však žalobce žádným povolením k pobytu (vízem) na území České republiky nedisponuje, a jeho žádost je nepochybně posuzována v režimu § 56 odst. 2 písm. a) zákona, který obsahuje požadavek na posouzení přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života cizince bez rozlišování, zda spáchal úmyslný či nedbalostní trestný čin.

pokračování

Samotná povaha spáchaného jednání (úmyslný trestný čin) má však samozřejmě dopad při poměření zásahu do soukromého a rodinného života cizince se zásahem do veřejného zájmu společnosti, jelikož je i ze znění § 37 odst. 1 zákona o pobytu cizinců zřejmé, že je na úmyslné trestné činy nahlíženo přísněji, než na zbytkovou kategorii trestných činů, jež jsou relevantní při posouzení trestní zachovalosti.

[25] V tomto kontextu se stěžovatelka rovněž zabývala mírou porušení veřejného pořádku a předestřela názor, že spáchání jakéhokoliv úmyslného trestného činu narušuje veřejný pořádek do té míry, že zájem na něm vždy převáží nad individuálním zájmem cizince na rodinný a soukromý život. Tento závěr považuje Nejvyšší správní soud za zjednodušující. Z výše uvedeného vyplývá, že v případě rozhodování podle § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců je správní orgán povinen provést správní uvážení, a to nejen ohledně intenzity zásahu do života žadatele, ale i ohledně závažnosti jím spáchaného trestného činu z hlediska společenské nebezpečnosti. Namísto je v tomto ohledu zohlednit nejen to, zda se jedná o nedbalostní či úmyslný trestný čin, ale i zda se jedná o přečin či zločin, zda žadatel naplnil kvalifikovanou skutkovou podstatu, jaká je zákonná trestní sazba, či jaký druh trestu a v jaké výši byl uložen (srov. i stěžovatelkou citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2015, č. j. 7 Azs 285/2014 - 39). Uvedené potvrzuje rovněž recentní rozsudek Soudního dvora ze dne 12. 12. 2019 ve spojených věcech C-381/18 a C-382/18, který se zabýval výkladem čl. 6 odst. 1 a 2 směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny. Soudní dvůr uvedl, že: „*příslušné orgány nemohou mít automaticky za to, že státní příslušník třetí země představuje hrozbu pro veřejný pořádek ve smyslu čl. 6 odst. 1 a 2 směrnice 2003/86, na základě pouhé skutečnosti, že byl jakkoli odsouzen v trestním řízení. Tyto orgány tak mohou prokázat, že státní příslušník třetí země představuje hrozbu pro veřejný pořádek, pouhým poukazem na okolnost, že byl tento státní příslušník odsouzen za spáchání trestného činu, pouze pokud má tento trestný čin takový stupeň závažnosti či takovou povahu, že je nutné vyloučit pobyt tohoto státního příslušníka na území dotyčného členského státu. (...) Kromě toho před přijetím zamítavého rozhodnutí na základě článku 6 uvedené směrnice musí příslušné orgány provést v souladu s článkem 17 téže směrnice individuální posouzení situace dotyčné osoby s tím, že náležitě zohlední povahu a pevnost rodinných vztahů této osoby, délku jejího pobytu v členském státě, jakož i existenci rodinných, kulturních a sociálních vazeb se zemí původu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. března 2019, E., C-635/17, EU:C:2019:192, bod 58 a citovaná judikatura).*“ Odkaz stěžovatelky na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2013, č. j. 1 As 85/2013 - 51 je v této souvislosti naopak nepřipadný. Uvedený rozsudek se týkal aplikace již zmíněného § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, který - na rozdíl od § 56 odst. 2 písm. a) téhož zákona - správnímu orgánu nedává prostor pro vlastní úvahu o různých aspektech spáchaného úmyslného trestného činu.

[26] Poukazuje-li stěžovatelka na to, že žalobce si uvedené problémy způsobil sám, když vědomě spáchal úmyslný trestný čin, přičemž si měl a mohl být vědom veškerých možných důsledků, které s sebou odhalení trestní činnosti ponese, a to i v oblasti cizineckého práva, pak opět nelze než s ní souhlasit. To však nikterak nesnižuje požadavek na posouzení dopadu rozhodnutí stěžovatelky do rodinného a soukromého života žalobce.

[27] Stěžovatelka rovněž zdůraznila, že neexistuje ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území České republiky. Rovněž s tímto nelze než souhlasit. Jak už několikrát zopakoval Ústavní soud (srov. jeho rozhodnutí ze dne 18. 4. 2013, sp. zn. III. ÚS 1147/13 nebo ze dne 13. 5. 2004, sp. zn. IV. ÚS 85/04), žádné subjektivní ústavně zaručené právo cizince na pobyt na území ČR neexistuje, neboť je věcí suverénního státu, za jakých podmínek připustí pobyt cizinců na svém území. Ani čl. 8 EÚLP neukládá státu všeobecný požadavek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahu mezi nimi (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011 - 47).

Nelze přitom ani bagatelizovat zájmy státu, neboť respektování pravidel zákona o pobytu cizinců je nezbytné pro řádné fungování imigračního systému.

[28] V tomto bodě Nejvyšší správní soud přisvědčuje stěžovateli, že v případě cizince, jenž trestnou činností narušuje závažným způsobem chráněný zájem státu, zde existuje veřejný zájem na tom, aby takový cizinec na území České republiky nepobýval. Z hlediska tohoto kritéria jde tedy o hodnocení hovořící výrazně v neprospěch žalobce. Na stranu druhou však musí být závěry o přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, o jehož povolení k dlouhodobému pobytu se jedná, opřeny o dostatečně zjištěný skutkový stav a komplexní posouzení konkrétní situace.

[29] Jinými slovy, správní orgán v dalším řízení ve smyslu shora uvedených východisek důkladně posoudí všechny relevantní skutečnosti (zejména pak individuální specifika daného případu, a to jak na straně porušení veřejného zájmu, tak na straně zásahu do rodinného a soukromého života žalobce), přičemž jeho závěry naleznou přezkoumatelný a srozumitelný odraz v jeho rozhodnutí. V podrobnostech odkazuje soud na rozsudek krajského soudu.

[30] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

[31] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce, který byl v řízení úspěšný, sice uplatnil právo na náhradu nákladů řízení před soudem za provedení úkonu dle § 11 odst. 1 písm. d) zákona č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, a to ve formě písemného podání, Nejvyšší správní soud však žádné relevantní písemné podání v řízení o kasační stížnosti od žalobce neobdržel. Žalobci tedy nevznikly žádné náklady, nemůže mu tak ani příslušet jejich náhrada.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. února 2020

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu